

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Szám 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben hához hordva vagy vidéken postai szétküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda

V. ker., Honvéd-utca 4. szám.

Szerkesztőségi órák:
délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 882

Gárdost kötéthalállal büntetendő gyilkosságért kérte elítélteni a köztársaság.

A kaszányák halottjai.

Egy fiatal katona ismét öngyilkossá lett. Ki tudná hányadik! a törvényhozás a maga honvédelmi miniszterét, a delegáció a maga hadügyminiszterét kötelezte, hogy minden esztendőben írják össze a katonaságnál előforduló öngyilkosságokat. Ezek igen szép számokat adnak ki. És úgy látszik, hogy ennek a statisztikai műveletnek nincs is más célja, minthogy egy csapat szomorú számot szolgáltatson és hozzászoktassa az idegeket a kaszányai öngyilkosságok gyakoriságához, konstatálja azok állandóságát.

A szegény fiatal, aki tegnap itt a fővárosban lölte magát agyon, hátrahagyott leveleiben megírta, hogy halálát tisztjei okozták, káplárja és hadnagya, kiknek bánásmódját többé nem tűrhette. Intelligens és talán érzékeny is volt az istenadta katona. Haza ment szüleihez s polgári lakáson, otthon hajtott végre a szörnyű tettet. Reméljük, hogy egy katonai atrocitás áldozatának esetén szabad még szörnyűködni. Egyebet úgy sem tehetünk. Az véres vádlevél, melyet az öngyilkos hadnagya ellen hagyott, majd eljut a katonai bírósághoz. Az megvizsgálja, hogy mi igaz belőle és a szerint ítélt. Vizsgálatról, ítéletről nem fog tudni a világ. Katonánál különleges az igazságszolgáltatás; a katonai becsületnek és katonai véteknek más a törvénye. Polgárnak semmi köze hozzá, nem is lehet kutatni, nem is tanácsos. A Dreyfus-pör az egész világnak bizonyítja, hogy a katonai bíróságok csálhatatlansága éppen olyan dogma, mint a pápa csálhatatlansága.

A főváros ugynevezett «házi ezredében» a 32-es gyalogosoknál történt a legújabb öngyilkosság. Ezzel együtt egy pár hírlap azt is írja, hogy az ezrednek rövid napok alatt három öngyilkos regrutája akadt. Egy a nyakát vágta el s elvérzett. A másik a kaszánya ablakából ugrott ki és szörnyen halt. A harmadik golyót röpített fejének. Kételkedni ohajtunk, hogy valamennyit a rossz bánásmód kergette a halálba, mert hiszen iszonyatos elképzelni is, hogy mikor novemberben az egyik regruta elvágja a torkát a vekszák és gyótrések

miatt, az a káplár és hadnagy uraknak bliktri. Semmi érzékenység. Jannár 3-ikán az iskolában állítólag összevert és megszegyentett Budai János ugrik ki az ablakon. Katonadolog. Jan. 14-én Pollacsek Izidor nem bírja tovább a katonaeletet. Jól esik kételkedni, hogy az ily rohamos egymásutánban történt öngyilkosságoknak még sem lehet ugyanegy oka, mert bizonyosan már az első esetenél tartottak vizsgálatot, s a káplároknak és hadnagyoknak az a bizonyos kisbíró ha nem is mondott semmit, az ezredes ur aligha néma maradt. Az üllői-uti kaszánya mégis csak nincs a világ végén. A 32-ik ezred legénysége nem vadonból kerül fegyver alá, fővárosi családok gyermekei nagyrészt; katonai szolgálatra tanítani rugással, pofozással és szembekeppéssel talán nem is oly eikerülhetetlen. Mégis rövid napok alatt a főváros kellő közepén, a dédelgetett házi ezredben három tökéletesen sikerült öngyilkosság!

Micsoda szomorú, rejtélyes helyek azok a kaszányák, bárhol legyenek!

Szegény fiúk, akik a haza, a tüzhely védelmére fogtok fegyvert, hogyan válik nektek kedvesebbé egy sir, mint a föld, hogyan fosztjátok meg szülőiteket és testvéreiteket a támasztól és hogyan telik be siralommal miattatok a tüzhely környéke. Ha nem vagytok egészen komisz katona-matéria, az isten sem segít rajtatok!

Budapest, január 15.

× **Két új törvény.** A főrendiház ma elfogadta az ugynevezett **önálló rendelkezésről és a munkásügy szabályozásáról** szóló törvényjavaslatokat. Az erről szóló üzeneteket a képviselőház kétfői ülésén mutatják be, az egyezkedő bizottság pedig még ugyanaz nap megvizsgálja és megállapítja a szövegét, úgy hogy a két fontos törvényjavaslat, mely annyi sok vihart látott, már kedden fel lesz terjeszthető a legfelsőbb szentesítés alá. A jövő héten tehát két új törvényvel gyarapszik a magyar törvénytár.

A főrendiház ülése.

A főrendek ismét összeülnek. A provizórium egy obstrukció emlékével kerül a méltóságos törvényhozók elé, — itt bizonyára nem lesz bántódása.

Napirenden van a munkástörvény is. E Házban álmosan, de gyorsan dolgoznak. A két nagyfontosságú javaslat tárgyalására másfél óra éppen elég. **Károlyi Tibor** gróf ül az elnöki székben. Miután az ülést megnyitja, **Csiriky Antal** gróf jegyzővel felolvastatja a mi-

niszterelnök átiratát, melyben értesíti a főrendiházat, hogy ő felsége a főrendiház újevi üdvözlését köszönettel fogadta. Egy másik miniszterelnöki átirat a **kvóta** megállapítására vonatkozó királyi kéziratról szól.

Ézután a kuria elnökének átiratát olvassa fel, melyben a kuria részéről a legfelső fegyelmi bíróságba delegált bírák neveit közli a főrendiházzal, — ugyszintén a közigazgatási bíróság elnökének átiratát a részéről delegált bírák névsoráról.

Az elnök most meleg hangon emlékezik meg a főrendiháznak legutóbb elhunyt tagjairól, **Draskovich Györgyről** és **Görgey Kornélról**.

A főrendiház részvétét az ülés jegyzőkönyvében is kifejezésre juttatják, s az elhunytak neveit az igazoló bizottság jelentése alapján a főrendek jegyzékéből törlik.

Az elnök előterjeszti a belügyminiszter átiratát, mely szerint **Hettyey Sámuel** pécsi püspök számára a királyi meghívó levelet kieszközölte.

A képviselőház elnöke értesíti a főrendiházat, hogy a képviselőház hozzájárult a **községi helynevekről** szóló törvényjavaslat módosításához. Így ez a törvényjavaslat már szentesítés alá terjeszthető.

Még az igazoló bizottság elnökének, **Vértessy Sándornak** is van előterjesztése. **Vértessy** előadja, hogy az igazoló bizottság a hozzáintézett kérdésre azt határozta, hogy **Andrássy Géza** gróf és **Szapáry László** gróf **főrendiházi jogukat csak a legközelebbi** ülésükben gyakorolhatják.

A főrendiház ilyen értelemben határoz.

Csak ilyen hosszadalmas introdukció után jutottak el a **napirendhez**.

Az önálló rendelkezés.

Gáll József jegyző felolvassa a képviselőház elnökének átiratát a **vám- és bankügy** ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslat elfogadásáról. Erre megindul a vita.

Prónay Dezső báró, az első szónok kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el. Nem vonja kétségbe, hogy a helyzet jelenlegi alakulása mellett a vám- és azzal kapcsolatos ügyek szabályozása ideiglenesen úgy lehet más mint a statusquo fentartása, de az úgy kell történi, hogy az ország önrendezési jogára nevez ne legyen hátrányos, és minden kétegy ki legyen zárva, hogy nem a vámszövevény egyoldalú fentartásáról van szó, hanem **mert nem lehet a vámsorompókat röfön felhívítani**, a törvényhozás addig, míg a vámsorompókat felállíthatja, a statusquo fentartásáról önállóan intézkedik. Indítványokat nem tesz, de kijelenti, hogy a törvényjavaslatot, mely nem védi meg s nem donborítja ki jelenlegi szerkezetében kellőképpen Magyarország alkotmányos jogát, nem fogadja el.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök áll fel szólásra. Arra utal, hogy a törvényjavaslat nem tartja fenn egyoldalúan a szövetséget, csak az állapot fentartásáról intézkedik **önállóan**, mert az osztrák parlament hozzájárulásához kötött első provizórium nem jöhetett létre. A kormány kötelességét akkor teljesítette, midőn a jelenlegi állapot fentartásáról gondoskodott. A törvényjavaslat nem tartalmaz semmi olyant ami olyan precedensteket alkotna, mely kezeinket bármilyen irányban megkötne, sőt biztosítja azt a jogot, hogy a szövetség megújítására a kormány a tárgyalásokat újra felvegye, de ha ezek az ország ér-

dekeinek megvédésével nem vezetnének eredményre, a kormány a 68. §. alapján az önálló intézkedések iránt tehet a törvényhozásnak előterjesztéseket. Így tehát a törvényjavaslat semmi közjogi sérelemre sem szolgáltatthat okot. A kormány azonban a kisebbség...

Itt **Bánffy** báró megakad, s mosolyogva keresi a helyes kifejezést:

— ... Kerülni akarok egy kifejezést, — folytatja általános mosolygás közepett — ... a kisebbség által teremtett akadályok folytán arra kényszerítetett, hogy a maga hatáskörében intézkedjek, hogy a status-quo ne akadjon meg. **Ezen intézkedések tudomásul vételét kéri.** A főrendiház a törvényjavaslatot **általánosságban s pár perczzel később részleteiben is elfogadja.**

A munkástörvény.

A **munkástörvény** kerül sorra. **Dessouffy Aurél** gróf kér szót. Felhívja a kormány figyelmét arra, hogy az igazító szocialista sajtó ellen lépjen fel a sajtótörvény korlátai közt a legnagyobb szigorral. A munkásigazolványok kérdésével is foglalkozik. Nem tartja helyesnek, hogy a munkás igazolványok váltása alól felmentés is adható. Különbben elfogadja a törvényjavaslatot.

Darányi Ignác földmivélségi miniszter beszél most. A törvény kellő végrehajtása csak a közigazgatási államosítás után lesz lehetséges. A sajtó megrendszabályozása kényes kérdés.

A nagy szocialista igazások napjából 20 szocialista sajtóper közül 3 végződött maraszaló verdiktrel, három felmentéssel, tízennegy pedig még folyamatban van. Különbben a kormány ezen a téren is megtesz mindent, hogy az igazásokat meggátolja. A munkásigazolványok alóli felmentésnél a kormány a legnagyobb tartózkodással fog eljárni, mert helyesli azt a törekvést, hogy Magyarországon minél előbb minden szerződéses munkás igazolvánnyal bírjon.

A miniszter ezután röviden ismerteti a törvényjavaslatot, s kijelenti, hogy a képviselőházban tett módosítások a javaslat lényegét nem érintik, csak arra szolgáltak, hogy az igazatok kezéből kivegyék a fegyvert, s ne lehessen egyes paragrafusokba olyant bemagyarázni, ami ellenkezik a törvény intencióival.

Legközelebb előterjeszti a belügyminiszter a cselédtörvényt, intézkednek a táplálkozás ügy feletti felügyeletről, a bíróságok utasításnak, hogy a munkások ügyeit soron kívül intézzék el, az uzsora ellen is intézkedni fognak, 155 ezer forintot vett fel ép ezért a munkások kulturális céljaira; foglalkozik a munkásbiztosítással, de itt meg kell fontolni a súlyosan terhelt munkaadók helyzetét. Legközelebb betérjeszti az öntözésről szóló javaslatot, mert a föld termékenységének fokozása javítja a munkásviszonyokat is. A kormány nagy közmunkákat rendelt el, s gondolkodik a külföldi munkások beözönlése elleni intézkedésekről. A háziipart s gazdasági oktatást is fejleszt a kormány, s még számos más ilyen kérdéssel foglalkozik. A telepítés és a parcellázás ügyének felkarolása is előbbre fogja vinni ezt a kérdést. A munkásközvetítés kérdését a földmivélségi miniszterium közvetlenül vezeti, de a munkástartalékokat is fentartja.

Darányi hangsúlyozza a törvényjavaslat sürgös voltát s azt elfogadásra ajánlja.

Prónay Dezső báró is felszólal. **Darányi** miniszter kijelentette — ugymond — hogy e törvény kellő végrehajtásának alapja a közigazgatás államosítása. Szóló **nen**

osztja ezt a nézetét. Ne zavarjuk össze a politikai és a szociális kérdéseket. Csak azt ajánlja a kormánynak, hogy hajtassa lelkiismeretesen s a törvény szellemének megfelelően végre a nap-szamosok adómentességéről szóló törvényt. Ezzel többet tennének a szociális bajok orvoslására, mint első percében hinnék. Az Alföldön az arató napszámot a törvény ellenére megadóztatják, mert vállalkozónak nyilvánítják. Ezt ajánlja a kormány figyelmébe.

Még Zichy Nándor gróf is beszél, s röviden kifejti a moralitás ápolásának fontosságát. A javaslat egy pater peccavi. Különböző elfogadja a törvényjavaslatot.

Darányi miniszter rövid válasza után a főrendiház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

A részletes tárgyalás során a 2. §-nál Podmaniczky Gábor báró azt kívánja, hogy munkás igazolványt nehéz munkához 14 éven alóli gyermek ne kap-hasson.

Darányi miniszter kijelenti, hogy a végrehajtásnál utasítja a közigazgatási hatóságokat, hogy ez erre felügyeljen.

A többi szakaszt felszólalás nélkül szavazták meg.

A jegyzőkönyv hitelestése után az ülés déli 12 óra 40 perczkor ért véget.

A feleséggyilkos mérnök.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A vád és a védelem megmérkőzésének napja volt a mai. A magyar jogszív világ két kitünősége fényesen mérte össze fegyvereit. Baumgarten a kö-zvádó s Friedmann Bernát a védő igazán méltó ellenfelek. A tegnap befejezett bizonyító eljárás sem a vád, sem a védelem szempontjából nem mondható kielégítőnek, az igazi tényállás kiderítésére nézve, hogy vajjon gyilkosság vagy öngyilkosság forog-e fenn. E hézagokat a saját álláspontjaiknak megfelelően kitölteni iparkodott úgy a vád, mint a védelem.

A vádlott Gárdos Lajos ma is szilárd, határozott lépésekkel jött be a terembe oldalfegyveres börtönőr kíséretében. Bokáit összeütve meghajolt a bíróság, majd a védője előtt. Mäskor a tanuk padja felé is meghajolt, de ott a mai tárgyalás kezdetén még csak egyedül az — anyós ült, akinek a feljelentése idézte elő a bűnpert.

Egyre növekvő érdeklődés, a közönség feszült figyelmé között tartotta meg Baumgarten Izidor kir. ügyész vád-beszédét. Boros Krisztina iránti szerelme, a ki nem elégitelt szerelmi vágy démona hajtotta Gárdost a bűn útjára. Meggyőződött arról, hogy Boros Krisztina csak házasság útján lehet az övé, valóni se akart, mert fukarságában sokalta a tartáspénzt, ezért mérgezte meg a feleségét. Eleve hirdette, hogy neje betegyáéból nem fog felkelni, pedig neje erős, egészséges volt, előző szülése is könnyen ment. Eleve hirdette, hogy a hullában morfiumot fognak találni. Ön maga árulta el magát, amikor kérdezősködött, hogy mikor enyésznek el a morfiummérgezés nyomai. Önmagára vallott a gyilkos, szól a kö-zvádó a vádlottra mutatva s e rettenetes szóra Gárdos nyugodtan jegyezte. Amikor a kö-zvádó befejezte beszédét s közel által való halálbüntetését szabó 278. §. alapján kérve gyilkosságért való elítélését, a vádlottnak egy arc-zizma sem mozdult meg.

Friedmann Bernát védő pár percznyi szünet után fogott bele védbeszé-debe. A védelem abból indult ki, hogy valótlán a vádnak az a feltevése, hogy Gárdos megunta s nejét valótlán, hogy szerette Boros Krisztinát. A közön-

égre gyakorolt nagy hatás közt fejtik, hogy lehetetlen, hogy valak i a akinek gyermeke születik épen akkor amikor annak anyjára, neki pedig fele-ségre van szüksége, meggyilkolja gyer-meke anyját. Gárdosné öngyilkos lett. Habár rejtélyes is ez az öngyilkosság, de hány rejtélyes öngyilkosság van? Felmentést kér.

A mai tárgyalás így folyt le:

Eördög András elnök megnyitja az ülést és átadja a szót a kir. ügyésznek, a ki előzőleg még egy kérdést ad fel Gárdosnak.

A 2 gramm morfium.

Ügyész: Mondja, az öngyilkosság eszméje akkor tünt fel az ön agyában mikor megnézve gyűjteményét, látta hogy 2 gramm morfium hiányzik ugeybár?

- Igen.
- Mérté vagy nézte az üveget.
- Mértém.
- Mennyi mérge volt a palackban?
- Nem egészen tudom.
- Hát mennyi hiányzott?
- 2 gramm.
- Hát ez a 2 gramm egyharmad vagy egynegyed része volt az üveg-nek.
- Nem tudom.
- Köszönöm, elég.

Az ügyész erre általános nagy figyelem közt megkezdi vádbeszédét.

A vádbeszéd.

Baumgarten Izidor dr. kir. ügyész azzal kezdi vádbeszédét, hogy volt egy idő, melyben a rendes büntetés alkalmazása feltételezte a bűnös beismerését, vagy két klasszikus, a cselekmény elkövetésénél jelen volt tanui egybehangzó vallomását. Az ártatlanság soha sem volt kevésbé megoltalmazható alapa-talan tanui és bírói tévedések ellen, mint eme korszakban. Éppen ezért, mert a beismerést a bizonyítékok királynejjának tartották meg volt engedve annak kérészkolása, és ami jelentőséggel csak akkor bír, midőn önkéntes, a testi sanyargatások vér-fagyasztó kombinációja után ki lett csikarva. Aki elég fizikai erővel bírt a torturának ellentálni és aki ellen kellő számu tanuk sem vallottak, elkerülte ugyan a vérpádot, de a gyanu bünte-tése és az ideiglenes fölmentés rend-szere alkalmazást talált mindaddig, míg az észszerű törvénykezés le nem ron-totta a tevőleges és semleges bizonyítási szabályok korlátait.

Emez időponttól kezdve a lelkiismeretes bíró nem kénytelen többé két tanu egybehangzó vallomása alapján jobb belátása ellenére itélni, és közvetlen bizonyítékok hiányában a nyilvánvaló bűnöst felmenteni. . . . A gondosan előkészített és ügyesen végrehajtott bűntett, az ész és gonoszság szövetsége, nem talál többé menedéket a törvény-kezés formalizmusában, és a gyanu fel-hője sem eshetik áldozatul a hamis tanuzástól vissza nem riadó csel-szövvénynek. Emez időponttól kezdve lép előtérbe az u. n. közvetett bizonyít-ás módszere és a bíró, aki mindaddig csak gépiesen hirdette ki a terhelő tanuk vallomásában rejlő részleteket, a gondolkodás törvényeinek és a tapasztalás tanúságainak alkalmazásával a tudomány minden vívmányainak felhasználásával szabad és független meggyőző-dését a bűnösséggel ugyan közvetlen összefüggésben nem álló, de azért két-ségtelenül megállapított tények találko-zásából okszerűen levonhatja.

A tudomány és bírói gyakorlat egy-behangzó tanúsága szerint a közvetett bizonyítás különösen oly büntetteknél, melyek titokhomályba burkolóznak, a bűnösség megállapításának leginkább megnyugtató alapja; tanuk hamisan vallhatnak, vagy félreérthetők, a té-vedés és tudatos félrevezetés tisztá-talan elemeit sohasem lehet teljesen kiküszöbölni az objektív tényeket szubjektív észlelésében felüüntető vallo-másokból; de alig képzelhető, hogy egymástól távol fekvő és teljesen füg-getlen, számuk és véletlen fölbukkaná-suknál fogva előre nem látható és így tehát célzatosan meg sem hamisítható bűnjelenségek csodálatos módon talál-

kozva, egymással teljesen összhangban, a vádlott bűnösségére mutatnak, és mégis helytelen következtetésre vezet-nének.

Az ügyész itt elmondja a vádlott és Boros Krisztina között fönnállott vi-szonyt, majd így folytatja:

Maga a vádlott, ki a vizsgálat sorát megváltoztatva védekezésének alapját az öngyilkosságra föltevését a valószínű-ség látszatával iparkodik felruházni feleségének kétségbeesett állapotát és ama kinokat, amelyeket a féltékenység ördöge nejjének okozott. Ha daczára ama szemrehányásoknak, melyekkel az asszony őt illette Boros Krisztina iránti elöszerelete miatt, nem szakított ezzel a leánnyal, hanem a bizalmas viszonyt vele föntartotta, akkor kétségtelen, hogy vonzalma szentebb volt előtte, mint a házi béke.

Igaza van a vádlottnak, mikor azt mondja, hogy szerelmi viszony nem állott fenn köztük. De éppen aki nem elégitelt, vágy démoni hatalma fokozta szenvedé-lyé a vádlott vonzalmát. Ezt a női csak házasság útján lehetett megnyerni. Valni Emmától nehéz, mert tartásdíjat nem akar fizetni, más utra kell tehát lépni, hogy feleségét eltávolíthassa. Aki házában felhalmozza a veszélyes mér-gek egész szertárát, aki saját törvénytelen gyermekének elpusztí-tására mérget ajánl volt szeretőjének, Schlesinger Reginának, aki a törvényes ágyából sarjadzó életcsirájának elfojtá-sára saját feleségét kínálja meg a leg-hathatósabb titkos szerrel: nem állít-hatja, hogy jelleme és életfelfogása ellentmond a bűnösség gyanújának. Aki feleségét vérig üldözi és a kétségbe-esésbe kergeti, aki szerelmi kincseit egy más nőre pazarolja, aki a terhére rótt cselekmény elkövetésével egy súlyos terhet lezárhat és egy heves szenvedélyt kielégíthet, annak kettős oka volt fele-ségét az utból eltávolítani.

A bűnjelenségek második sorozatába ama közvetett bizonyítékok tartoznak, melyek a bűnös szándékára vagy bű-nös öntudatra mutatnak. Az ügyész egyenként felsorolja a terhelő jelensége-ket. Ezek közt: a morfium emlegetése, mikor még senki sem gondolt a mérge-zésre, a halál bekövetkezésének előre való hangsúlyozása, tanuk előtt tett nyilatkozataiban rejlő közvetett beisme-rés, mind a vádlott ellen bizonyít a vádlott bűnös. A tett oka, a bűnös szándék és bűnös öntudat, az eszközök beszerzése és megsemmisítése, a hamis tanuk toborzása, a gyanus magaviselet, szorosan egymás mellé sorakozva kö-rülfogják a vádlottat és elzárják előtte a menekülés útját. A szakértők véleménye lesújtó. Védekezése is bűnös ember ben-nyomását teszi. Az ártatlanság nem ha-zudik és Gárdos mégis háromféleként védekezett. Az öngyilkosság feltevése ellenkezik minden józansággal, és az a tény, hogy egy anya megszülvén gyer-mekét, öngyilkos lesz, ellenkezik minden természeti törvényvel.

A családi élet, az egész emberiség nevében vádolom Gárdos Lajost, hogy megmérgezte a feleségét.

Vádolom Gárdost a btkv. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntetével és a 222. §-be ütköző hamis tanuszerzés vétségével. Nem mondok véleményét, de ha igaz, a mit a védő mond, hogy ebben az ügyben minden a véletlen műve, úgy legyen a bíróság ítélte is véletlen!

A védő beszéde.

Friedmann Bernát dr. védő: Beszéde elején megemlékezik Kozma Sándorról, ki azt az elvet igyekezett beleplántálni az ügyészi karba, hogy sohase enged-jék magukat a tárgyalgosság medréből kisodortatni s bizonyítékok hiányát ne fedezzék páthosszal és dialektikával. Alig hantolták el a mestert, tanítványai máris megtagadják a nagy elvet.

Miután a hamis tanuzásra való reá-bírás kérdésével röviden végzett, a be-zéde első részében annak kimutatásával foglalkozik a védő, hogy tulajdonképpen még az sem tekinthető beigazoltnak, hogy Gárdosné tényleg mérge és pedig morfium által halt meg, pedig ennek biztos megállapítása nélkül az egész bűnpör tárgytalan.

Hányszor megesett az évszázadok

során át, de még a legújabb időben is hogy ártatlanok mérgekeverökként itél-tettek el azért, mert azt orvosok a hull-lában mérget találtak.

Be még ha a morphiummérgezés fenforgása biztos lenne is, akkor se lehetne elítelni Gárdos Lajost.

Azon két motívumon alapszik a vád, hogy Gárdos megunta a feleségét és szerette Poros Krisztinát. Mindkettő valótlanság!

A tanuk egész tömege igazolta be, hogy Gárdos egész házassága alatt sohasem, egyetlenegyszer se ment el éjjelente mulatni, s ha volt valamerre, mindig nejjével s a rokonokkal együtt szórako-zott. Így volt ez még a halál hónapjában is. Már pedig, aki a nejét megunta, az sem viszi minduntalan vendéglobé, színházba s költséges nagy kirándulá-sokra. Volt köztük összekocozás, különösen az anyós miatt, no de ez nem olyan rendkívüli dolog, házaselek között sokszor megtörténik, anélkül, hogy azért a férj mérgekeverő lenne. Aztán ha valaki megunta a nejét, nincsen ott az elválás? S Gárdos soha erre komoly kísérletet nem tett.

A Boros Krisztinával való viszonynak érvül felhozása pedig nem egyéb insi-nuációnál egy ártatlan leány szeplőtlen becsülete ellen. A lefolyt alapos bizonyítási eljárás a szerelmi viszony-nak egyetlenegy szálát se adhatta a vád kezébe. Ha a vádlott házassági ígérete rossz tréfánál több lett volna, úgy nem beszélte volna el nejjének, a többi jelenlévőnek s szüleinek.

Felhozza a vád, hogy miért tartott mérgeket Gárdos, ha nem volt gonosz szándéka. No hát, aki mérgezni akar, az nem szerzi be mérgeit hühoval s nem gyűjt annyit, melylyel egy regimentet el lehetne emeszteti. Az szerez ilyet titok-ban és keveset; Gárdos pedig sohasem tartotta titokban mérgeit, közölte bol-doggal, boldogtalannal. Neki volt pati-kája s gyűjtött ő ásványt, rossz vasút kártyát s egyebet is.

A cseppek beadása sem bir jelentő-séggel. Hisz Gárdos saját maga közölte azt a rokonokkal; s felolvastott a recept, mely csodás hatásokat fűz hozzá.

Felhozzák ellene, hogy tudakozódott Holéczytól az iránt, hogy a morphiium mennyi idő alatt enyészik el a holttest-ben? De ez akkor történt, amikor már konstátálta a hiányt a morphiium kész-leben s mikor már feljelentéssel fe-nygették; hogy a gyanusított mindegy után kapkod az természetes. De ez vi-szont igazolja éppen azt is, hogy a morphiiumot nem szerezhette be mér-gőzés céljára, mert akkor már rég kistudirozta volna annak összes ha-tásait.

Felhozzák ellene, hogy ő kérte anyó-sát, hogy ne tegyen feljelentést, s gyönyörtlen hangzik a kö-zvádó ur ama kijelentése, hogy az ártatlan nem fél a feljelentéstől. Egy uri embert, szigorú mérnököt a pusztá feljelentés is tönkre tehet s hányszor hurezoltak meg már ártatlanokat; ha tehát ő ettől félt, csak önvédelmi ösztönét követte. Aztán még az anyós is elismerie vallomásában, hogy arra kérte Gárdos, hogy legalább a szigorlatokig várjon s kétségen kívül beigazolják tanuk, hogy ő maga akarta később feljelenteni anyósát s ez csak külső okok miatt szenvedett halasztást. Már pedig aki előtt az akasztófa áll, az nem képes szigorlatra készülni.

Ezután áttér a védő arra a kér-désre, hogy ki ölte meg hát Gárdosné. Erre feleletet csak a Mindenható tudna adni!

Beadott neki aznap cseppeket Ritter Róza is: neki is voltak mérgei hátha eleserelte valamelyiket?

Ívott maga a nő is, saját készítményü pálinkát nagy mennyiségben! Hát abban nem lehetett már előre praeparálva a mérge?

Hisz számos tanu igazolta be felté-kenységet, indulatos természetét, öngyil-kossági hajlamát s kiderült, hogy már egyszer leánykorában is vett be mérget!

A kétely marad kétely, s nem harczol kevesebb körülmény e fenti két eshe-lőség mellett, mint Gárdos bűnössége mellett. S a kétely helyes megoldása nem a jogtalan elítélés!

Azután — folytatja a védő — nem

fordulnak-e elő öngyilkosságok, melyeknek indító oka örökké rejtély marad. Hát *Teleky* László grófot, *Nyáry* Pált vagy a *Ganz* gyár dús gazdag tulajdonosát mi indíthatta az öngyilkosságra?

Tényként van beigazolvva, hogy az asszony vette át a Detsinyitől érkezett mérgeket, melyeket már maga is lázasan sürgetett! Nem tehetett félre régebben egy adagot — akkorra, ha majd szükségé lenne reá. S a szülés izgalmi, féltékenysége, heveskedése nem hathattak-e a régi hajlamának kitérésére.

A nő mint asszony féltékeny, zsémbessé lesz, Gárdos daczára ennek, nem kerüli otthonát, nem jár dorbézolni s mindenhová magával viszi nejét a legkülönbözőbb mulatságokba, olyanokba, aminőkről a pinczelakásban felnevelkedett Fedorcsák Emma nem is álmodott.

Hát ez rossz karakterre mutat? vagy elhidegülésre? Gyermeke születésének közeledtére ellátja nejét kényelmekkel, gyermeke jövőjét biztosítja, s maga viszi meg az örömhirt mindenfelé.

Hát talán ebben látszik a gonoszság? De menjünk tovább! Lehetőnek tartja-e bárki is ilyen előzmények után, hogy valaki akkor, amikor gyermeke született, éppen amikor annak az anyára, a legnagyobb szüksége van, meggyilkolja gyermekei anyját?

— «Aki volt valaha apa, aki tudja, hogy a gyermek ártatlan tekintete, lelket vidító mosolya mennyire megszedlidi még a tigristermesztőt apát is, lehetetlennek fogja mondani, hogy valakiben a hitvesgyilkosság rettenetes gondolata éppen ilyenkor érlelődjen meg; hisz ilyenkor még a hiéna is megnyalogatja nőstényét és kölykeit.»

«Aki pedig már a hiénánál is hiénább, a kedélyességre ugyanezért képtelen! Már pedig ott van a levelezőlap, melyen szülei a kis baba nevében tudatja az örömhirt, nem-e az apai kedély megtestesülése e ez?»

De ott van egy másik jelenség. Alig jön meg Szt. Endréről, látva, hogy anyósa még azt sem tartotta érdemesnek, hogy gyermekégyas leányát megnézze, kimegy anyósaért s be hozza a beteghez. Akkor már állítólag beadta volna a mérget. Képzhető-e azonban az, hogy a legszörnyűbb ember is oda hozza az áldozat anyját szerencsétlen leányának haláltusájához s odahívja azonkívül még saját szülőit is Szent-Endréről?

Azután mikor állítólag már beadta másodszer a mérget, elhívatta gyermekekhez Hőgyes doktort!

Hát nem félt, hogy ez gyanusát észlel? Hisz minden szörnyben meg van az ösztön, hogy takarja a bűnét, hozzá még szakértő előtt!

Ilyen tényekkel szemben — így végzi a védő beszédét — hova lesz a kir. ügyész egész nyakatekert pszichológiája? Elfoszlik mint a fojtó köd, ha keresztül tör rajta a meleg napsugár. Beszélhetek nekem a szakértők Fröhde, Huseman és Pelárgi-féle színváltozásokról, jód- és vaschlórid reakciókról én mindezeknek elébe állítom az emberi hajlamok és örök törvényeit. Azok gyarló kísérletek, melyek csak addig képezendik a tudósok bogarait, amíg alaposabb, kísérletek más eredményre nem vezetnek, — de ezek Adám óta kipróbált igazságok.

Ezen örök igazságokra támaszkodva kér — *felmentő ítéletet*.

A védő fél háromkor végezte beszédét. Lapunk zártakor Gárdos maga védekezett. Esküre emelt kézzel fogadta, hogy ártatlan.

Az ítéletet *hétfőn* délben hirdetik ki.

A Dreyfus-ügy.

(Az *Esti Hírlap* távirati tudósítása.)

Páris, január 15.

Dreyfusné asszony levelet intézett *Cavaignac* képviselőhöz, melyben tiltakozik ennek utóbbi parlamenti felszólalásában felhozott amaz állítása ellen, mintha Dreyfus degradálása előtt az őt őriző tisztnek azt mondta volna, hogy egy idegen hatalomnak

okmányokat adott át abban a reményben, hogy még fontosabbakat fog érte tük kapni.

Ez teljesen valótlan, mondja Dreyfus asszony. Ellenkezőleg, *Patty Duclam* tábornok, aki hóhéra volt Dreyfusnak, sőt állítólag kinozta is őt, azzal akarta a kapitányt vallomásra bírni, hogy megkérdezte tőle:

— Talán azt a vigyázatlanságot követte el, hogy az idegen hatalom ügynökét lépre akarta vinni.

Dreyfus kapitány erre azt felelte: — *Nem isverek semmiféle ügynököt és nem akartam senkit lépre vinni.*

Legfőbb bizonyíték gyanánt közli Dreyfus asszony ezt a levelet, melyet Dreyfus deportálása előtt intézett a hadügyminiszterhez. E levél így kezdődik:

Patty Duclam tábornoknak, ki az ön megbízásából jött hozzám, kijelentettem, hogy ártatlan vagyok és soha a legkisebb vigyázatlanságot sem követtem el.

Páris, január 15.

A nemzetközi diákegyesület, melynek Zola tiszteleti tagja, sajnálatát fejezte ki ama támadások miatt, melyeket Zola a hadsereg ellen intézett.

A nagy író levélben válaszolt a nyilvánosság, melyben ezeket írja:

Nem támadtam meg a hadsereget ellenkezőleg érzelmeimhez híven nagyrabecsülésemet fejeztem ki irányában. Nem támadás az a hadsereg ellen, ha egyes vezetők visszaélései ellen, melyekkel a hadsereget kompromittálják, kikélek. Az a kapcsolat, melyet a hadsereg és a vezetők között létrehozni igyekeznek, nem egyéb, utálatos manővernél, melynek célja az igazságot megfojtani.

Szívem elszorul, mikor látom, hogy az ifjúság ilyen manőver által magát megleveszteti. A lelkiismeretfurdalások később okvetellenül bekövetkeznek. Páris, jan. 15. A lapok közlik Zola választát, amelyet a diák-egyesületekhez intézett, a *Journal*-e jelenti Nancyból, hogy Fousse műszaki ezredbeli volt altisztlet tartóztatták a kémkedés gyanúja miatt.

TÁVIRATOK

ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A megakadt béke.

Bécs, január 15. (Az *Esti Hírlap* tudósítójának távirata.) *Gautsch* báró kénytelen volt azokat a megbeszéléseket, melyeket a morva vezérférfiakkal szándékozik folytatni, elhalasztani. A *Fremdenblatt* értesítése szerint a tanácskozások csak e hónap végén fognak megtartatni.

Bécs, január 15. (Az *Esti Hírlap* telefonjelentése.) A N. W. T. jelenti, hogy az osztrák államvasutak magyarországi uradalmának igazgatójává *Förster* miniszteri tanácsost fogják kinevezni.

A spanyol zavargások.

Madrid, január 15 (Az *Esti Hírlap* távirata.) Hivatalos távirat jelenti Havannából, hogy tegnap délben a «*Diario de la Marina*» épülete előtt tüntetés volt; a rendet azonban csakhamar helyreállították.

Madrid, január 15 (Az *Esti Hírlap* távirata.) Azt a hirt, hogy az itteni helyőrséget a havannai események folytán mozgósították, alaptalannak nyilvánítják.

A mai juristabál.

Fényes bál készül ma a vigadóban: a juristabál, mely a farsang legszebb elite mulatságai között is a legelső egyike szokott lenni. És úgy látszik, hogy a juristák mai bálja, mely *Augusta* főhercegné asszony protektorátusa alatt áll, minden tekintetben felül fogja mulni elődeit. A rendezőség a bál háziasszonyi tisztére *Zay* Miklósné grófnét kérte fel, akinek *Károlyi* Viktorné *Karácsonyi* Jenőné, *Széchenyi* Imréné és *Aladárné* és *Bethlen* Andrásné grófné, *Radvánszky* Gézáné báróné, *Dániel* Ernőné báróné, *Wlassics* Gyuláné, *Hegedűs* Sándorné és *Latkóczy* Imréné fognak asszisztálni. A hölgyeknek táncrendképpen művészi kivitelű bilincsel kedveskedik a rendezőbizottság, a talp alá valóról pedig *Radies* Béla bandája és a *Mollináry* ezred zenekara gondoskodik, melynek karmestere, *Zellner* jurista-valczert is irt ez alkalomra. A bál fényét nagyban fogja emelni az előkelőségek nagy serege, akik közül *Bánffy* Dezső báró, *Wlassics*, *Dániel*, *Fejérváry* miniszterek, *Szász* Károly és *Sárkány* Sámuel püspökök, *Lobkowitz* herceg hadtestpatancsnok, *Radvánszky* Géza báró, *Láng* Lajos, *Latkóczy* Imre, *Fejér* Miklós bizonyosra ígérték megjelenésüket.

A mulatságra eddig a következő hölgyek váltották meg jegyeiket:

Asszonyok.

Antal Jenőné drné, *Andrássy* Jánosné, *Bochkor* Károlyné drné, *Bauer* Antalné, *Bokor* Józsefné drné, *Bakonyi* Károlyné, *Bálint* Sándorné, *Baranyai* Gézáné, *Blautz* Vilmosné, *Berkes* Imréné, *Bölonyi* Ödönné, özv. *Ziegler* Gyuláné, *Ebner* Edéné, *Fleischmann* Józsefné, *Földváry* Miklósné, *Fejér* Miklósné, özv. *Fáy* Béláné, *Farnady* Józsefné, özv. *Gebhard* Károlyné, *Radvánszky* Gézáné báróné, *Rudick* Mihályné (Zombor), *Rosenbach* Sándorné, *Springer* Ferenczné drné, *Szalkai* Edéné, *Santelli* Italoné, *Sárkány* Sámuelné, *Seidl* Ambrusné, *Stromi* Sándorné, *Szederkényi* Nándorné, *Szigeti* Gyuláné, *Gregersen* Guilbrandné, *Hajnik* Imréné, *Heintz* Antalné, *Heinrich* Gusztávné, drné, *Hegedűs* Sándorné, *Homan* Ottoné dr, *Hummel* Szaniszlóné drné, *Hauskari* Sándorné, *Halbleib* Erzsébet, dr. *Sajgó* Gusztávné (Duna Adony) *Szentkirályi* Kálmánné (Tápió-Szent-Márton) *Szendő* Istvánné (Zombor), *Suttér* Edéné *Siró* Józsefné, *Stahl* Paula, *Szirmai* Tamásné, *Soós* Pálné, *Tutsek* Józsefné, *Tóth* Dezsőné, *Uhljári* Gedeonné, *Vérgh* Károlyné, drné, *Vargay* Kálmánné, *Végh* Mihályné drné, *Világi* Nándorné, özv. *Vikus* Károlyné, *Wals* Gézáné (Bánhida), *Walheim* Jánosné, *Weigand* Gusztávné, *Zirkelbach* Antalné, *Zselénszky* Róbertné grófné.

Hugonnay Béla grófné, *Hajdu* Ferenczné, *Illyes* Lajosné, *Ivady* Béláné, *Janicsek* József dr.-né, *Illés* Gyuláné *Köncs* Boldizsárné, *Kudora* Károlyné *Kandó* Gézáné, *Károlyi* Viktorné grófné, *Karácsonyi* Jenőné grófné, *Komáromi* Lajosné, *Komáromi* Mihályné, *Lábán* Károlyné, *Latkóczy* Imréné, *Lányi* Bertalanné, *Lukács* Antalné, özv. *Luzsinszky* Béláné br., *Lenkei* Zsigmondné, *Leidenfrost* Lászlóné, *Lonkay* Lenke, *Merkel* Adolfné, *Mezei* Lajosné dr., özv. *Marsovszky* Jenőné, *Molnár* Antalné, *Nógrády* Gyuláné, *Orczy* Istvánné báró, *Olovson* Miksáné, *Prückler* Lászlóné, *Payer* Imréné dr.

Éányok:

Andrássy Mariska, *Altmann* Etelka, *Bochkor* Irma, *Bakonyi* Szerena, *Bauer* Ilonka, *Bálint* Margit, *Buttler* Évike grófné, *Baranyay* Gizella, *Blancz* Irénke, *Bottka* Sárika, *Bölonyi* Blanka, *Ziegler* Ella, *Ebner* Vilma, *Fleischmann* Ilona, *Fach* Amélie, *Frida* és *Paula*, *Fejér* Izidóra és *Gizella*, *Gilming* Rózsa és *Olga*, *Galgóczy* Jolán, *Geczó* Ilonka, *Gebhardt* Erzsike, *Gregersen* Ilona, *Fáy* Vilma

és *Elza*, *Farnady* Ilona, *Hajnik* Mariska *Heintz* Margit, *Heudel* Valérie, *Homann* Irén és *Birike*, *Hummel* Olga, *Huszár* Mariska, *Hablei* Anuská, és *Irma*, *Hajdu* Ilona, *Heuffel* Olga, *Heinrich* Ilonka és *Margit*, *Illés* Mariska, *Ivady* Antónia és *Sarolta*, *Illés* Margit, *Kudora* Ilonka, *Kandó* Irén, *Kelemen* Sárika, *Kottál* Lujza, *Komáromy* Ilmuska és *Gizike*, *Lábán* Mariska, *Latkóczy* Irén, *Lányi* Mártha, *Lukács* Margit és *Ilonka*, *Luzsinszky* Maresa báróné, *Lalosevits* Ilona (Zombor), *Liebold* Lujza, *Merkel* Pipin, *Molnár* Emma, *Mezei* Aranka, *Meiszner* Ilmuska, *Marsovszky* Ilmuska, *Nógrády* Jolán. *Olovson* Aranka, *Prückler* Margit és *Lili*, *Posztoczky* Margit, *Révay* Jolánka, *Rosenbach* Irén és *Olga*, *Rózsavölgyi* Margit és *Aranka*, *Rupp* Irén, *Szavkai* Margit, *Santelli* Irma, *Stromi* Sári, *Spett* Rózi és *Vilma*, *Szederkényi* Szeréna, *Sajgó* Ima és *Mariska*. (Duna Adony) *Szentkirályi* Ilona. (T.-Szt.-Márton) *Seefellner* Emília és *Aranka*, *Siró* Dora, *Sárkány* Micza, *Szakál* Margit, (Zombor) *Szirmay* Mathild, *Soós* Izabella és *Jolán*, *Sigray* Margit, *Tschelbulz* Józsa, *Török* Jolán és *Sarolta*, *Uhljári* Aranka, *Verédi* Irén, *Vargay* Lendvay Sárika, *Világi* Pálma, *Vikus* Etelka és *Linka*, *Wolf* Leonora. (N.-Szeben) *Walheim* Irén, *Zirkelbach* Annuska, *Weigand* Böske, *Vasdényei* Gizi.

Sport.

§ *A Rothschild-istálló.* *Rotschild* Náthán bárónak, mint minden évben, az idén is csak kevés lova van tréningben. Mindössze 5 lova van *Buttersn*-el, az őt közt találjuk azonban *Debutant*-ot, mely egy tucsat közepes versenylovával felér, azonkívül a két éves *Normát*, mely *Debutant*nak édes testvére.

§ *Reszke J.* a hites francia opera-énekes, aki *Webberinával* és *Etruriával* nálunk is több díjat nyert, *Oroszországból* 110.000 rubel nyereséggel a verseny-istálló tulajdonosok élen állott tavaly.

ESTI HIREK.

A zsarolók az ügyészségnél.

(Az *Esti Hírlap* tudósítójától.)

Teljes egy heti huzavona után végre elhatározta magát a rendőrség arra, hogy a legutóbbi napok immár elcsépelet szenzációjának, a szerb király ellen tervezett zsarolási komplott hőseit végre-valahára átadja az illetékes büntető hatóságnak. Ma déli fél 12 órakor kísérték át a nemrég még éjszótét haju, most pedig szőkefürtű orfeumhölgyet és a barátját, *Kovács* F. Sándort. Nem a rendőri krónika közönséges szereplőinek közös zöld toloncz-kocsiján vitték őket, hanem bérkocsin, külön-külön. Először *Benkő* Rózát hozták el. Most már nem volt olyan nyugodt és vidám, mint amikor az első kihallgatásra vitték. *Csipke*-kendőjével eltakarta az arcát és *hangosan* sírt, *Kovács* is sápadt volt. *Roskadó* léptekkel jutott el a kocsij.

Ezek után természetesen azt hihette von az ember, hogy akár a vizsgálót vezető kapitány, akár a főkapitány megnyilatkozik ebben a homályos ügyben és kötelességéhez híven felvilágosítja a nyilvánosságot arról, hogy miért tartotta fogva olyan szokatlanul sokáig a meg nem történt zsarolás hőseit és hogy mit derített ki ellenük. E helyett a nyilatkozat helyett azonban a rendőrség a sajtóroda útján mindössze a következőket közli:

»A *Kovács* F. Sándor, *Benkő* Róza és társai elleni büntetőben a fővárosi rendőrség a budapesti királyi ügyészséget a törvényes 3 napi határidőn belül megkereste, hogy az átiratban kifejtett okokból eszközöljön ki bírói határozatot, hogy a letartózt

tatva lévő terhelte még tovább is rendőri letartóztatásban tartathassa, mely megkeresés folytán a vizsgálóbíró nevezettek rendőri fogvatartását meghosszabbította.

Bár a vizsgálóbíró által engedélyezett határidő még egyik terhelte névre sem járt le, Kovács F. Sándort és Benkő Rózsát a mai napon átkísérték a kir. ügyészséghez, miután a további nyomozás ebben a bűnyűgyben most már nélkülük is folytatható.

Az a hírlapi közlemény, hogy ebből a bűnyűgyből kifolyólag Deutsch Manó kőbányai lakosnál házkutatást tartottak volna, teljesen valótlan.

Ez bizony nem sok. És ne is higgye a főkapitány ur, hogy ezt kellő felvilágosításnak vesszük!

Városi ügyek.

A II. kerületi megsemmisített választás. Az igazoló választmány részéről fölkerült elnök: Mészáros János ma délelőtt hallgatta ki a tanukat a II. kerületi megsemmisített községi választás körüli eljárás ügyében. Mielőtt ma az eljárás (a régi városháza tanácsstermében) megkezdődött volna, Csorba Ferencz dr. előadta azokat az okokat, amelyek őt a főlebbezés beadására indították és hivatkozott a tanukra. Az elnök erre azonnal megkezdte a tanuk kihallgatását. Ezek közül Hampl Sándor azt vallja, hogy a virilisták listájánál a pecsétet a papírosra alkalmazták, a másik két listánál pedig a spárgára, Lindmayer Ferencz még — ugymond — meg is jegyezte: «Vigyázzatok, mert a spanyolviasz elégtel a spárgán!» — Vein Antal kijelenti, hogy a boríték, amelyet fölmutattak előtte, valamint az azon levő írás sem azonos azzal a borítékkal és írással, amelybe a szabadon választottak és a kerületi választmányi tagok szavazat jegycsomóját bekötve volt és amelyek spárgájára a pecsét alkalmazva volt. Hampl Sándor utólag fölemlítette még, hogy a szolga, aki szavazó jegyeket tartalmazó borítékot át vitte a városházához, arra, a megjegyzésre, hogy a boríték nincs lepecsételve, kijelentette, hogy csak külső boríték nincs lepecsételve, de ő úgy tudja, hogy belül a csomagok el vannak látva pecsétel. — Ernyei Mór azt vallja, hogy az értékképviselőkre beadott szavazólapok le voltak pecsételve, a másik kettő azonban nem. A tanukihallgatás tovább folyik s valószínűleg csak a délutáni órákban ér véget. Amint értesülünk, a törvényszéki vizsgálóbíró átkérte az iratokat.

Rendőri hírek.

Életunt. Schultz Gyula 44 éves vasesztergályos király-u. 80. sz. alatti lakásán szíven lötte magát. Tetét életuntagságból követte el. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Vasúti elgázolás. Ma éjjel 11 óra tájban a Ferencz-József laktanya mellett a czinkotai helyi érdekű vasút egyik vonata elgázolta Róka József 42 éves postaszolgát s ennek következtében a kerek bal lábát leszelték. A vizsgálat megállapította, hogy saját vigyázatlanságának lett áldozata, amennyiben menet közben leugrott a vonatról. Most a Rókus-kórházban fekszik.

Vigyázatlanságának áldozata. Fein Péterné szül. Széke Mari napszámosszó tegnap este a Szentkirályi-utca 27. sz. a. épülő ház III. emeleti állványáról táját vigyázatlanságából az utca közepébe zuhant s összetörtött tagokkal ért el. Esméletlenül szállították a Rókus-kórházba.

Különböztetések.

A szabadságharcz ünnepe. Az 1848-iki szabadságharcz jubileumának negyvenéves évfordulójára a budapesti hazafias színtársaságok is részt vesznek. Az színtársaságok központi egyesülete által összehívott értekezleten Kacsics Péter elnöke alatt huszonhárom asz-

társaság küldöttei vettek részt. Az értekezleten kívánatosnak mondták ki, hogy Budapest utcáin a szabadságharcz történetéből nevezetes helyek, terek, épületek emléktáblával jelöltesse meg. Elhatározták, hogy a nevezett 15-ikét megelőző vasárnap, márczius 13-án az asztaltársaságok és a hozzájuk csatlakozó egyesületek felvonulást rendeznek a fővárosnak e történelmi nevezetességi pontjaira s ott beszédeket tartanak, este pedig az összes asztaltársaságok közös lakomán ünneplik a szabadságharcz félévszázados évfordulóját. Márczius 20-kán Kossuth balála napján a kerepesi temetőben nemcsak a Kossuth sirt koszorúzzák meg, hanem Irányi Dávidnak, Kossuth Mihálynak, Battányi Lajos grófnak s a többi 48-49-diki vértanúnak a sírját is.

Az elszaladt halott. A Gyöngyösi Lapokban olvassuk a következő történetet: Nagy népcsődület volt a mult kedden a Szécsenyi utcában. Egy saari ember a pálinkától egész az eszméletlenségig részeg állapotban feküdt a liget hideg, fagyos földjén s úgy látszott, hogy már meg is fagyott, mert akárhogy rágatták, rángatták, a teste merev, mozdulatlan maradt. A városgazda éppen arrafelé járt s mikor a részeg ember körül összegyűlt népcsődületre figyelmes lett, odament: ő is halottnak hitte a földönfekvőt embert. Felfogadott hirtelen egy éppen keze ügyébe került igás szekert, feltette a halottat a kocsi fenekére és hozta befelé a városházához, hogy ott majd doktorokkal néztesse meg. — Az igás kocsi a kavicsos uton nagyon rázós volt. A fehérek deszka, amin a halott feküdt, összerázta töte annak minden csontját porcikkáig, úgy hogy a halott nem bírta soká kiállni a kegyetlen rázást, fölébredt. — Eleinte bután nézett maga körül, nem tudta, hogy hol van és hogy került oda, ahol mégis volt. A kocsi azonban haladt tovább, be a városháza felé. A feltámadt halott megkérdezte végre a kocsist, hogy hová igyekszik vele. — «A városházához, felelte a kocsis. No, a saari embernek se kellett több. Mintha csak puskából lötték volna ki, ugrott ki a döcögős kocsi fenekéből és vesd el magát, szaladt amerre látott.

A Mentő sorsjáték húzását vélegesen május 27-dikére tűzték ki.

Szathmáry György a ravatalozó. Szathmáry György kultuszminiszteri tanácsos ravatalon fekszik. A Palmateza 8. számú gyászház bejáratát és a ravatalos szobához vivő folyosót az Enterprise emberei fekete drapériával vonták be. Ugyanílyen baldakin alatt áll a ravatal. A gyászoló családnál nagyon sokan tetek részvétlátogatást s a koporsóra már eddig is több koszoru érkezett rokoni és baráti körből.

A főudvarmester állapota. Szapáry Géza gróf főudvarmester állapotába a mai nap sem hozott változást. Az éjszakát ismét nyugtalanul almatlanul töltötte. Hitvese és ennek nővére György Teréz grófnő valóságos heroizmussal virrasztanak kedves betege fölött az éjszakákat állandóan a beteg ágya mellett ülnek s csak akkor pihennek, mikor a főudvarmester rövid időre el-elcsunnyad. A beteg főm ma délelőtt mintegy három óráig tartó jótékony álomba merült, úgy hogy orvosa Lumniczer József dr. délelőtti vizitjét nem tartotta meg.

A párba jaldozata. Fencs János, a tegnapielőtti pisztolypárba jaldozata, kit Dollinger tanár sebészeti osztályán gyógyítanak, az éjjel élet-halál közt lebegett. Orvosai minden pillanatban várták a katasztrófát. Hajnalra beállt a reakció s a teljesen kimerült fiatal ember mély álomba merült. Ebből felocsudva láza teljesen elmúlt. Orvosai azt hiszik, hogy erős szervezete leküzdötte az életveszélyt és ha komplikáció nem áll be, a fiatal embert visszaadhatják az életnek s remegő édesanyjának. A beteg iránt nagy az érdeklődés, de csak kevés látogatót bocsátanak hozzá. A krízis valószínűleg a betegeknek mindig nehéz, legközelebbi éjszakán áll be.

Halálozás. Ma délután 3 órakor temették el a szerencsétlen véget ért poliany Poliany Árpádot, a szabadalmi hivatal ifjú tisztviselőjét. A temetésen a szaba-

dalmi hivatal küldöttségileg képviseltette magát s díszes koszorukat helyezte a ravatalra. Az elhunytban Poliany János ügyvéd fiát, Poliany Zoltán hírlapíró kollegánk pedig öccsét gyászolja.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok:

A Nemzeti színházban: Folt, amely tisztít, Echegaray drámája. Főszereplők: Márkus Emma, Helvet Laura, Császár, Mihályfi, Bercsényi, Iványi. Kezdeté 7 órakor.

Az operaházban: Aldr, Zichy Géza gróf operája. Főszereplők Vasquez grófné, Hilgermann Laura, Rotter G. Kaczér M. Perotti, Ney Dávid, Seendrői. Kezdeté 7 órakor.

A népszínházban: A baba, Audran operettje. Főszereplők: Hegyi Aranka, Küry Klára, Gassi Mariska, Németh Vidor. Kezdeté 7 órakor.

A vígszínházban: Champbeaudet-állomás, Labiche bohózata. Főszereplők: Nibó Lina, Gul, Hegedűs, Tapolczai. Kezdeté 7 és fél órakor.

A városi színházban: Figaro házassága, Beaumarchais vígjátéka. Főszereplők: Gerő Lina, Visváriiné, Ujházy, Vizváry Gabányi. Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: Először adják a beoltott földesurat Hirschberger és Kratz bohózatát. Főszereplők: Aranyosi, Hettyei Láng, Fűredi, Iványi. Kezdeté 7 órakor.

Márkus Emma ünneplése. Évek óta nem volt magyar színésznőnek olyan színpadi sikere, mint tegnap este Márkus Emiliának. A «Folt, amely tisztít» premijerje óriási tüneményé vált, a művésznő nagy jelenete után tizenhatosor kitapsolták, előadás után pedig a közönség kifogta kocsijából a lovakat. Mint értesülünk, a művésznő kollégái hétfőn este nagy lakomát rendeznek e siker emlékére.

Hírek a népszínházról. Konti József új operettjéből, a «Talmi herceg»-ből ma tartották meg az első színpadi próbát. Mint már említettük az operett főszerepét Blahutné játssza. A premier február 4-én lesz. Porzsoló Kálmán, a népszínház igazgatója megbizta Verő Györgyöt, hogy 1848. ötvenéves jubileumára írjon hazafias, a szabadságharcz történetéből vett tárgyú népszínművet. Ez a darab márczius 15-én kerül első előadásra.

A kulisszák mögöl.

A «Baba» második felvonása tudvalevőleg a Németh-Hilárius mester játékos boltjában játszik. A vörös falakat köröskörül állványok foglalják el és az állványokon különféle babák. Persze mindez csak festve van, de olyan plasztikusan, hogy a valódiság látszatával bír.

A főpróbán az egyik kritikus szemé hirtelen megakadt egy ilyen festett babán. Különös alakú baba volt az. Meztelen testét csak egy kis uszónadrág fedte, a feje gömbölyű volt és kopasz, az orra alatt pedig macskabajsú pompázott.

— Nini, hiszen ez Bánffy Dezső! — mondotta az újságíró és egy pillanat alatt hangosan kacagott a főpróba egész közönsége.

A premier estéjén a nevezetes babának már csak a két lába volt meg a falon, a többi — elpingálták.

Ilyen lojális ember Porzsoló.

Más

KÖZGAZDASÁG.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. Külföldi alacsonyabb jegyzések ellanyhitották a hangulatot, a forgalom korlátozott alakult. Elkelt bányadi iranyzat mellett 5000 q. buza 5 krral alacsonyabb áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba:

Tiszavidéki	600 mm.	76 kg.	12.50 frton
»	100 »	75 »	12.65 »
»	150 »	73.2 »	12.— »
Kanizs i	2400 »	74 »	11.80 »

Egyéb gabonaműveken az irányzat lanyha, a vételkedv csökkeni. Rozsol 8.50—8.70, tengeri 5.05—5.15 és zabot 6.20—6.50 forintban kínáltak.

A határidőpiacra a spekuláció el-

adásaira az árak lemorzsolódtak, az irányzat ellanyhult. Élénkebb üzlet támadt ősi buzában, míg a többi czikk csekély figyelemben részesült.

Kötötték:

Buza tavaszra	11.88—11.87
Rozs tavaszra	8.66—8.63
Tengeri máj.-jun.-ra	5.28—5.23
Zab tavaszra	6.36—6.32

A déli tőzsde zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	11.88—11.84
Rozs tavaszra	8.62—8.64
Tengeri máj.-jun.-ra	5.24—5.25
Zab tavaszra	6.32—6.35

A budapesti értéktőzsde. A hét végén a spekuláció rendszerint realizál, a mi az árak alakulást ma is kedvezőtlenül befolyásolta. A forgalom igen szűk körre terjedt.

Az előtőzsdén előfordult kötések: magyar hitel. 385.50—384.50 osztrák hitel részv. 358.40—357.80 leszámitoló bank részv. 256.50—255.75 osztrák-magyar államvasut részv. 346.50—344.50 rimamurányi vasmű részv. 251.25.—.— közúti vaspálya részvény 404.75/404.— villamos vasut részvény 281.25—280.75.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 384.80 osztrák hitel részvény 357.90 osztrák-magyar államvasut részv. 345.30 leszámitoló bank részvény 255.75 jelzáloghitelbank részvény 275.75 közúti vaspálya részvény 404.75 városi villamos vasut részvény 280.75 forinton.

A déli tőzsdén jegyzetek: magyar hitelrészvény 384.75—384.25 osztrák hrészvény 357.80—357.40, osztrák-magyar államvasut részvény 345.50—344.25, leszámitoló bank részvény 256.25—256.—, jelzáloghitelbank részvény 275.75—275.50 rimamurányi vasmű részvény 251.——250.50 közúti vaspálya részvény 404.50—404.—, városi villamosvasut részv. 280.50—280.25 forinton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 384.25 magyar aranyjárdék 121.15 magyar koronajárdék 99.60, pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1440.— osztr. hitelrész. 357.70 leszámitolóbank részvény 256.— jelzáloghitelbank részvény 275.50—rimamurányi vasmű részvény 250.75, salgótarjáni kőszénbánya részvény 608.— déli vasut részvény 82.— városi villamos részvény 280.25, közúti vaspálya részvény 404.40 forinton.

A gabonaüzlet Eöcsben. A budapesti készáru piacra érkezett kedvezőtlen jelentések az irányzatot elbágyasztották, az árak a kínlat túlsúlyra jutása után csökkentek.

Jegyzések:

Buza tavaszra	11.73—11.75
Rozs tavaszra	8.77—8.79
Tengeri máj.-jun.-ra	5.53—5.54
Zab tavaszra	6.63—6.66

A bécsi értéktőzsde a forgalom pangása közben az árfolyamok letöredeztek az irányzat ellanyhult.

Jegyzések: osztrák hitelrészvény 357.90 magyar hitelrészv. 384.50—, magyar aranyjárdék 121.15, magyar koronajárdék 99.60, angio bank 161.50 osztrák magyar államvasut részvény 345.25 forinton.

Felíró szerkesztő: Neszmély Arthur.

Az esküvői ügyvivőség

beszerzi az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat.

Hivatala:

Erzsébet-körut 7.

Vidékre levélben. 366

Hübner Frigyes

hentes-, csemege-, sajt-, vaj- és borüzlet Budapest, Váci-utca 12.

ajánlja legnagyobb választékú raktárát mindenféle finom likőrök, cognac, pezsgők, befűtött sütemények, csokoládé, cukorkák, kóris fűszerek és kóris gyümölcsök, fűszerek, barack, zaid borsó, földieper, saláta uborka és mindenféle friss mákos és diós patkókat

Buffet-Reg. előszoba Megrendelések mulatságokra, ebédekre vacsorákra házban, legjobb ki-zolgálás és legszébb rendezéssel a legolcsóbb árakmal ellátogatnak.